

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/135/2023
Identifikačné číslo spisu: 8119207277
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Mario Dubaň
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:8119207277.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Y. Ľ. V., narodeného XX. B. XXXX, M.L. S. XX, XXX XX M., proti žalovaným: 1/ Y. B. I., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 2/ H. I., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 3/ M. I., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.Š., 4/ K. I., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 5/ M. I., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 6/ Bytové družstvo Prešov, Bajkalská 30, 080 01 Prešov, IČO: 00 173 665, 7/ B. I., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX U. C. A. XX, 8/ Y. A., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 9/ B. B., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 10/ C. B., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.L., 11/ B. Q., nar. XX.XX.XXXX, XX. C. XX, XXX XX O., 12/ H. Q., nar. XX.XX.XXXX, XX.C. XX, XXX XX O., 13/ Š. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 14/ Ľ. S.Á., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 15/ W. T., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 16/ N. T., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 17/ R. M., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 18/ K. M.I., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 19/ B. N., nar. XX.XX.XXXX, B. S. XXXX/X, XXX XX M., 20/ B. I., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 21/ Ľ. I., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 22/ S. Š., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 23/ K. N., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 24/ W. N., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 25/ Ľ. N., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 26/ Q. N., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, M., 27/ S.K. N., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 28/ A. Š., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 29/ B. N. M., nar. XX.XX.XXXX, P. XXXX/X, XXX XX M.L., 30/ B. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 31/ C. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 32/ B. B., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX M. XXX, 33/ Y. B. M., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 34/ Y. W. M., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 35/ Q. J., nar. XX.XX.XXXX, S. X. V. O. XX, XXX XX M.L., 36/ T. J., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XXXX/XX, XXX XX M., 37/ B. M., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 38/ H. M., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 39/ Š. O., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 40/ B. O., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.L., 41/ O. N., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 42/ M. N., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 43/ O. I., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 44/ B. I., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.Š., 45/ B. W., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 46/ B. B. W., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.Š., 47/ W. T., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 48/ B.U. T., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 49/ W. D., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.L., 50a/ Y. W. D., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 50b/ D. S.Á., nar. XX.XX.XXXX, I.D. XX, XXX XX M. - A., 51/ W. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.Š., 52/ O. Š., nar. XX.XX.XXXX, M. L. N. X, A.I. Š., 53/ Š. T., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 54/ N. T., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 55/ V. U., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 56/ B. U., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 57/ L. X., nar.

XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 58/ B. A. Q., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 59/ B. B.U. Q., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 60/ W. T., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.L., 61/ N. T., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 62/ W. I., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 63/ X. I., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 64/ U. O. Q., M., nar. XX.XX.XXXX, Š. XXX/XX, XXX XX M. C. A., 65/ Ľ. B., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 66/ D. B., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.Š., 67/ M. A., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 68/ U. I., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 69/ K. I., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 70/ A. S., XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 71/ B. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 72/ X. I., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 73/ U. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 74/ U. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 75/ B. W. W.Š., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 76/ C. W., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 77/ M. E. M., nar. XX.XX.XXXX, N.I. X, Ľ. XXX XX 78/ W. Š.O., nar. XX.XX.XXXX, Č.X. XX, XXX XX M., 79/ A. D., nar. 1X.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.L., 80/ B. D., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.L., 81/ A. Š., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.Š., 82/ Q. Š., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 83/ Y. W. I., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 84/ Q. Y. W. S., nar. XX.XX.XXXX, I. S.C. XXXX/X, Ľ., 85/ T. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.Š., 86/ Q. B., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.L., 87/ R. J., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 88/ B. A. J., nar. 0X.XX.XXXX, S. X. V. O. XX, XXX XX M., 89/ M. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 90/ X. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 91/ M. Q., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 92/ W. Q., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.Š., 93/ Y. W. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 94/ B. Y. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 95/ Q. N., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX XXX XX M., 96/ X. T., nar. XX.XX.XXXX, O. XXXX/XX, XXX XX M., 97/ V. R., nar. XX.XX.XXXX, K. XXXX/X, XXX XX M., 98/ X. M., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 99/ B. M., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 100/ B. K., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 101/ W. W., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 102/ B.U. M., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 103a/ B. M. U., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX Š. XXX, 103b/ O. C., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX H. XXX, 103c/ D. C., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX H. XXX, 104/ N. U., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 105/ U. A., nar. XX.XX.XXXX, B. XX, N., 106/ B. A., nar. XX.XX.XXXX, B. XX, N., 107/ Y. Q. O., nar. XX.XX.XXXX, K. XX, XXX XX M., 108/ B. Y. O., nar. XX.XX.XXXX, R. X, XXX XX M., 109/ Y. B. Q., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.L., 110/ B. B. Q., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M.L., 111/ W. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 112/ B. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 113/ N. M. D. D., nar. XX.XX.XXXX, Š. XX, XXX XX M., 114/ W. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 115/ B. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 116/ I. S., nar. XX.XX.XXXX, W. X, XXX XX M., 117/ B. S., nar. 20.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 118/ M. S., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 119/ R. W., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., 120/ Q. W., nar. XX.XX.XXXX, X. V. O. XX, XXX XX M., za ktorých koná Bytové družstvo Prešov, Prešov, Bajkalská 30, IČO: 00 173 665, zastúpené advokátom JUDr. Danielom Boľanovským, Prešov, Bajkalská 30, o určenie neplatnosti hlasovania vlastníkov bytov a nebytových priestorov a uplatnenie práva prehlasovaného vlastníka, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9C/16/2019, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 19. januára 2023 sp. zn. 9Co/84/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ až 120/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 21. januára 2022 č. k. 9C/16/2019-220 zamietol sťažnosť žalobcu proti uzneseniu zo 7. decembra 2021 č. k. 9C/16/2019-211. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 239, § 243, § 248 a § 250 ods. 1 zákona č. 160/2018 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a uzavrel, že nakoľko žalobca vo svojej sťažnosti neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by viedli k jej vyhovneniu, o podanej sťažnosti žalobcu rozhodol postupom podľa § 250 CSP tak, že podanú sťažnosť zamietol.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) uznesením z 19. januára 2023 sp. zn. 9Co/84/2022 podľa § 386 písm. c) CSP odmietol odvolanie žalobcu pre jeho neprípustnosť a na vysvetlenie uviedol, že sa rozhodovalo o výške náhrady trov konania, o ktorej rozhodoval vyšší súdny úradník, pričom proti tomuto uzneseniu bola prípustná sťažnosť, ktorú žalobca podal a o tejto sťažnosti rozhodoval zákonný sudca súdu prvej inštancie. Voči rozhodnutiu sudcu už nie je prípustné odvolanie, čo vyplýva zo skutočnosti, že proti akémukoľvek uzneseniu neuvedenému v § 357 CSP odvolanie prípustné nie je.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie nemajúce zákonné náležitosti; pri jeho podaní nebol zastúpený advokátom a ani nepreukázal, že má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP.

5. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (viď § 429 ods. 1 veta prvá CSP). Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

6. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne väd dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie väd podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných väd, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie väd dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

7. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019 schválené občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

8. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 489/2018, publikovanom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 79/2018, vyslovil, že ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní.

9. Žalobca bol v uznesení Krajského súdu v Prešove uznesením z 19. januára 2023 sp. zn. 9Co/84/2022 riadne poučený podľa § 428 CSP o prípustnosti dovolania, lehote na jeho podanie, náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1).

10. Vzhľadom na to, že v danej veci dovolateľ nepreukázal požadované právnické vzdelanie a k podanému dovolaniu nepriložil ani plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, súd prvej inštancie žalobcu (16. júna 2023) nad rámec svojej povinnosti (§ 436 ods. 1 CSP) vyzval na odstránenie nedostatkov podania, predloženie plnomocenstva udeleného advokátovi, poučil ho o nutnosti zastúpenia v dovolacom konaní advokátom a o následku neodstránenia nedostatku povinného zastúpenia advokátom.

11. Žalobca v podanom dovolaní ako aj v „Odpovedi na výzvu súdu“ (č. l. 355) požiadal najvyšší súd, aby mu pridelil podľa zákona advokáta na spísanie dovolania; dovolateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred najvyšším súdom, najvyšší súd nemôže ustanoviť právneho zástupcu, lebo takýto mechanizmus bezplatnej právnej pomoci nemá oporu v Civilnom sporovom poriadku. Žalobcovi subjektívne právo na ustanovenie advokáta priznáva zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov; dovolateľ sa môže v zmysle cit. zákona obrátiť so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci na Centrum právnej pomoci (www.centrumpravnejpomoci.sk), ktoré poskytuje právnu pomoc v občianskoprávných, obchodnoprávných, pracovnoprávných, rodinnoprávných veciach, v konaní pred súdom v správnom súdnictve, ako aj v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny a v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu a vo všetkých týchto veciach aj v konaní pred ústavným súdom.

12. Pretože v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 ods. 1 CSP, pričom nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Následkom nesplnenia tejto osobitej podmienky dovolacieho konania je nemožnosť uskutočnenia meritórneho dovolacieho prieskumu, nakoľko prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútny, ale je obmedzený citovaným zákonným ustanovením sledujúcim legitímny cieľ, ktorým je podanie iba kvalifikovaných podaní (dovolaní) na najvyšší súd ako mimoriadnu opravnú inštanciu.

13. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.